Kela|Fpa

Ammatillisen kuntoutusselvityksen toteutus 1.1.2027

Koulutuksen sisältö

- Ammatillinen kuntoutusselvitys 1.1.2027
- Nostoja yleisestä osasta
- Ratkaisutyön terveiset
- Hyödyn arviointi
- Kuntoutusraha
- Kelan yhteystiedot

Kela|Fpa

Kela|Fpa

Ammatillisen kuntoutusselvityksen tavoitteet ja tarkoitus

Ammatillisen kuntoutusselvityksen tavoite ja tarkoitus

- Arvioida asiakkaan ammatillisen kuntoutuksen mahdollisuuksia sekä selvittää työ-, opiskelu- ja toimintakykyä, osaamista, työelämävalmiuksia ja kuntoutustarvetta.
- Laatia yhdessä asiakkaan kanssa ammatillinen suunnitelma, joka sisältää opiskelu- ja työllistymisvaihtoehtoja sekä konkreettisia toimenpiteitä niiden edistämiseksi. Tukea asiakasta tunnistamaan omat vahvuutensa, mahdollisuutensa ja tuen tarpeensa sekä asettamaan realistisia, työelämään suuntaavia tavoitteita.

  .
- Mahdollistaa kuntoutuksen toteutuminen joustavasti yksilöllisten tarpeiden mukaisesti myös etäkuntoutuksen keinoin.
- Edistää asiakkaan kuntoutumisprosessia verkostoyhteistyön avulla sekä varmistaa tarvittavien tukitoimien jatkuvuus.

Kela|Fpa

Tavoitteet

- Kuntoutuksessa asiakas saa:
  - mahdollisuuden selvittää omia ammatillisia kuntoutusmahdollisuuksiaan sekä työ-, opiskelu- ja toimintakykyään, osaamistaan ja työelämävalmiuksiaan
  - tukea ammatillisen suunnitelman laatimiseen ja työelämään suuntaavien tavoitteiden asettamiseen
  - yksilöllisesti toteutettavaa ammatillista kuntoutusselvitystä kasvokkain ja tarvittaessa etäkuntoutuksena
  - tukea verkostoyhteistyön avulla kuntoutumisprosessinsa eri vaiheissa sekä kuntoutuksen jälkeisten tukitoimien suunnittelussa.

Kela|Fpa

Ammatillisen kuntoutusselvityksen kohderyhmä

Kela|Fpa

Kuntoutuksen kohderyhmä

- Asiakkaalle, jonka sairaus tai vamma on aiheuttanut tai sen arvioidaan aiheuttavan lähivuosina asiakkaan työ- tai opiskelukyvyn ja ansiomahdollisuuksien olennaisen heikentymisen (KKRL 6 §).
- 16-29-vuotiaalle asiakkaalle, jonka toimintakyky on olennaisesti heikentynyt (KKRL 7 a §). Asiakkaan toimintakyky on olennaisesti heikentynyt, jos toimintakyvyn heikentyminen rajoittaa hänen tulevaisuuden suunnitteluaan tai opiskelemaan tai työelämään pääsyään taikka estää häntä jatkamasta opintojaan.
  - Nuoren ammatillinen kuntoutus on tarkoitettu asiakkaalle, jonka toimintakyky on olennaisesti heikentynyt muusta kuin sairaudesta johtuen
- Ammatillinen kuntoutusselvitys kohdennetaan asiakkaalle
  - jonka on sairauden, vamman, heikentyneen toimintakyvyn tai muun kokonaistilanteensa vuoksi haasteellista työllistyä, löytää sopiva työtehtävä tai koulutusala
  - joka tarvitsee työhön tai opiskeluun suuntaamiseksi ammatillisen suunnitelman, joka perustuu moniammatilliseen selvitykseen ja arviointiin

Kela|Fpa

Ammatillinen kuntoutusselvitys on tarkoitettu

Ammatillinen kuntoutusselvitys on tarkoitettu asiakkaalle

- jonka on sairauden, vamman, heikentyneen toimintakyvyn tai muun kokonaistilanteensa vuoksi haasteellista työllistyä, löytää sopiva työtehtävä tai koulutusala
- joka tarvitsee työhön tai opiskeluun suuntaamiseksi ammatillisen suunnitelman, joka perustuu moniammatilliseen selvitykseen ja arviointiin.

Kela|Fpa

Milloin kuntoutus ei sovellu asiakkaalle?

- Kuntoutus ei sovellu asiakkaalle:
  - joka ei kykene sitoutumaan kuntoutukseen akuutin tai hoitamattoman päihdeongelman vuoksi
  - joka ei kykene sitoutumaan kuntoutukseen terveydentilansa vuoksi
  - joka hyötyy ensisijaisesti muusta Kelan kuntoutuspalvelusta tai jonkun muun tahon järjestämästä palvelusta
  - jolla ei ole tavoitteena työllistyminen, työssä pysyminen tai opiskelu
  - jonka terveydentilan selvittelyt ovat vielä kesken eikä kuntoutuksen tarvetta ja tarkoituksenmukaisuutta ole mahdollista arvioida
  - joka ei ole motivoitunut kuntoutukseen

Kela|Fpa

Ammatillisen kuntoutusselvityksen toteutus ja rakenne

Toteutus 1/3

- Toteutetaan yksilöllisenä palveluna kasvokkain.
  - Palvelu voidaan toteuttaa tarvittaessa osittain etäkuntoutuksena, jos se soveltuu asiakkaalle ja on tarkoituksenmukaista. Etäkuntoutus koostuu kuvapuheluista ja verkkokuntoutuksesta.
- Kokonaiskesto on 4 kuukautta alkaen asiakkaan ensimmäisestä kuntoutuspäivästä ja päättyen seurantaan.
- Palvelu sisältää enintään 10 kuntoutuspäivää.
- Ennakkoyhteydenotto asiakkaaseen toteutetaan 2 viikon sisällä siitä, kun kuntoutuspäätös on saapunut palveluntuottajalle
- Alkuselvitys (2–4 kuntoutuspäivää)
  - Vähintään 2 ensimmäistä kuntoutuspäivää toteutetaan aina kasvokkain palveluntuottajan toimipisteessä.
  - Muut kuntoutuspäivät voidaan toteuttaa etäkuntoutuspäivinä, jos se on tarkoituksenmukaista ja soveltuu asiakkaalle.
- Alkuselvityksen ensimmäinen kuntoutuspäivä toteutetaan 4 viikon kuluessa siitä, kun kuntoutuspäätös on saapunut palveluntuottajalle.
- Jatkoselvitys (2–8 kuntoutuspäivää, palvelun kokonaiskesto enintään 10 kuntoutuspäivää)
- Kuntoutuksen alku- ja jatkoselvitys toteutetaan 2 kuukauden kuluessa siitä ajankohdasta, kun alkuselvitys on käynnistynyt
- Seurantayhteydenotto ja tarvittaessa seurantatapaaminen toteutetaan 2 kuukauden kuluessa jatkoselvityksen päättymisestä.

Kela|Fpa

Toteutus 2/3

- Jos asiakkaan kuntoutus päättyy alkuselvitykseen, jatkoselvityksen toteutukseen sisältyviä kuntoutuspäiviä, seurantayhteydenottoa ja seurantatapaamista ei järjestetä.
- Jatkoselvitys toteutetaan alkuselvityksen päättymisen jälkeen yhtenä kokonaisuutena tai erillisinä päivinä ilman tarpeettomia viiveitä.
  - Jatkoselvityksen toteutusta voi tauottaa vain poikkeustilanteessa, jos se on asiakkaan ammatillisen suunnitelman laatimiseksi tarpeellista.
- Jatkoselvityksen päättyessä laaditaan asiakkaan ammatillinen suunnitelma, toteutetaan verkostotapaaminen ja loppukeskustelu.

Toteutus 3/3

- Asiakkaan kuntoutuspäivän pituus on 5 tuntia. Tästä vähintään 4 tuntia on ammattihenkilön ohjaamaa kuntoutusta.
  - Kuntoutuspäivään sisältyvät ammattihenkilöiden ja verkoston tapaamiset sekä tauot.
- Ammatillinen kuntoutusselvitys toteutetaan arkipäivisin (ma-pe).

Kela|Fpa

Rakenne

1. Ennakkoyhteydenotto
2. Alkuselvitys (2–4 kuntoutuspäivää)
3. Jatkoselvitys (2–8 kuntoutuspäivää, palvelun kokonaiskesto enintään 10 kuntoutuspäivää)
4. Seuranta (1 seurantayhteydenotto ja 1 seurantatapaaminen).

Kela|Fpa

Kela|Fpa

Ammatillisen kuntoutusselvityksen henkilöstö

Henkilöstö 1/2

- Moniammatillinen tiimi toteuttaa kuntoutuksen yhdessä asiakkaan kanssa.
- Moniammatilliseen tiimiin kuuluvat lääkäri ja 4 eri ammattihenkilöä.
- Moniammatillinen tiimi koostuu seuraavista ammattihenkilöistä:

  1. psykologi
  2. sosiaalityöntekijä tai sosionomi (AMK)
  3. työelämän asiantuntija, jolla on vähintään ammattikorkeakoulututkinto tai vanha opistoasteen tutkinto
  4. toimintaterapeutti (AMK) tai fysioterapeutti (AMK) tai työfysioterapeutti.

Henkilöstö 2/2

- Omaohjaaja
  - Omaohjaajana ja yhteyshenkilönä toimii moniammatillisen tiimin ammattihenkilö.
  - Omaohjaajan tehtävänä on tukea asiakasta hänen kuntoutusprosessissaan siten, että se toteutuu asetettujen tavoitteiden ja asiakkaan tarpeiden mukaisesti. Tarvittaessa omaohjaaja vastaa kuntoutusohjelman muutostarpeiden toteutuksesta yhdessä muun moniammatillisen tiimin kanssa.

Kela|Fpa

Kela|Fpa

Ammatillisen kuntoutusselvityksen tilat, majoitus ja ruokailu

Tilat

- Ammatillinen kuntoutusselvitys toteutetaan palveluntuottajan toimipisteessä. Toimipiste on kohderyhmälle soveltuva tila, jossa on mahdollisuus luottamukselliselle keskustelulle.
  - Ammatillinen kuntoutusselvitys toteutetaan avo- tai laitosyksikössä.
  - Toimipisteessä tulee olla asiakkaan käytettävissä tietokone ja internetyhteys.

Kela|Fpa

Majoitus

- Majoituksen järjestäminen koskee vain niitä palveluntuottajia, jotka ovat sitoutuneet järjestämään asiakkaille tarvittaessa majoituksen ammatillisen kuntoutusselvityksen aikana.
- Asiakkaan majoitus järjestetään
  - palveluntuottajan toimipisteessä (laitosyksikkö) TAI
  - muussa erillisessä majoitustilassa, joka sijaitsee enintään 10 km:n etäisyydellä palveluntuottajan toimipisteestä.
  - Palveluntuottaja järjestää asiakkaalle erillisiin majoitustiloihin edestakaiset, turvalliset kuljetukset sekä vastaa kuljetuskustannuksista.
  - Alle 18-vuotias majoittuva asiakas voi valita ainoastaan sellaisen kuntoutuksen palveluntuottajan, jonka toimipiste on laitosyksikkö.

Kela|Fpa

Ruokailu

- Ruokailun järjestäminen
- Palveluntuottaja järjestää asiakkaalle ruokailun ammatillisen kuntoutusselvityksen aikana.
- Ruokailu järjestetään joko
  - palveluntuottajan toimipisteessä tai
  - erillisissä ruokailutiloissa, jotka voivat sijaita enintään 500 m:n etäisyydellä palveluntuottajan toimipisteestä.
- Palveluntuottaja järjestää asiakkaalle aterian palveluntuottajan toimipisteessä, jos se on tarpeellista asiakkaan liikunta- tai muun rajoitteen vuoksi.
- Ruokailua ei järjestetä etäkuntoutuspäivänä eikä etänä toteutettavalla seurantatapaamisella.

Kela|Fpa

Kela|Fpa

Näkövammaisten ammatillisen kuntoutusselvityksen henkilöstö

Henkilöstö/Moniammatillinen tiimi

- Moniammatillinen tiimi toteuttaa kuntoutuksen yhdessä asiakkaan kanssa.
- Moniammatilliseen tiimiin kuuluvat lääkäri ja 6 eri ammattihenkilöä.
- Moniammatillisen tiimin ammattihenkilöt ovat
  1. psykologi
  2. sosiaalityöntekijä tai sosionomi (AMK)
  3. työelämän asiantuntija, jolla on vähintään ammattikorkeakoulututkinto tai vanha opistoasteen tutkinto
  4. toimintaterapeutti (AMK) tai fysioterapeutti (AMK) tai työfysioterapeutti
  5. näönkäytönohjaaja
  6. IT-ohjaaja (tietoteknisten apuvälineiden kartoittaminen).

Henkilöstö/Omaohjaaja

- Omaohjaaja
  - Omaohjaajana ja yhteyshenkilönä toimii moniammatillisen tiimin ammattihenkilö.
  - Omaohjaajan tehtävänä on tukea asiakasta hänen kuntoutusprosessissaan siten, että se toteutuu asetettujen tavoitteiden ja asiakkaan tarpeiden mukaisesti. Tarvittaessa omaohjaaja vastaa kuntoutusohjelman muutostarpeiden toteutuksesta yhdessä muun moniammatillisen tiimin kanssa.

Kela|Fpa

Kela|Fpa

Näkövammaisten ammatillisen kuntoutusselvityksen tilat, majoitus ja ruokailu

Tilat ja esteettömyys

- Näkövammaisen asiakkaan ammatillinen kuntoutusselvitys toteutetaan aina laitosyksikössä.
- Lisäksi laitosyksikössä on asiakkaan käytettävissä oleva tietokone ja internetyhteys.
- Kuntoutuksessa ja majoituksessa käytettävien tilojen täytyy olla näkövammaiselle esteettömät:
  - Tiloissa on oltava tarvittavat esteettömästi sijoitetut opasteet, myös pistekirjoituksella ja/tai kohokuviolla.
  - Tiloissa nähtävien kohteiden värikontrastit on huomioitu, esimerkiksi portaat on merkitty kontrastiraidoin.
  - Tilat ovat akustoidut, eli tilan kaikuisuus ja taustamelun määrä ovat mahdollisimman vähäiset.
  - Tilan valaistus on hyvä ja valaisimet sekä ikkunat on sijoitettu tai suojattu niin, etteivät ne aiheuta häikäisyä.
  - Henkilöturvallisuuteen liittyvät hälytysjärjestelmät ovat näkövammaiselle soveltuvat.
- Palveluntuottajan pelastussuunnitelmassa tai kirjallisessa toimintasuunnitelmassa täytyy huomioida näkövammaiset asiakkaat sekä luoda ja päivittää konkreettiset ohjeet siitä, miten näkövammaista asiakasta ohjataan hätä- ja palotilanteiden sattuessa.

Esteetön majoitus

- Näkövammaisten ammatillisessa kuntoutusselvityksessä majoittuva näkövammainen asiakas on aina majoitettava laitosyksikössä.
- Näkövammaisen asiakkaan majoittamisessa huomioitavaa
- Asiakkaan majoitus järjestetään siten, että asiakas
  - saa huoneen käyttöönsä heti, kun saapuu majoituspaikkaan kuntoutuksen alkamispäivänä ja
  - saa käyttää huonetta kuntoutuksen päättyessä kotiinlähtöön saakka.

Ruokailun toteutus

- Näkövammaisen asiakkaan ruokailu on järjestettävä palveluntuottajan laitosyksikössä.
- Ruokailua ei voi järjestää erillisissä ruokailutiloissa.

Kela|Fpa

Kela|Fpa

Mittarit

Mittarien käyttö

- Mittareita käytetään asiakastyössä arvioimaan kuntoutujan kokemaa elämänlaatua, masennusoireita ja työkykyä sekä kuntoutukselle asetettujen tavoitteiden toteutumista.
- Palveluntuottaja arvioi lisäksi kuntoutuksen oikea-aikaisuutta kuntoutujan työ- tai opiskelukyvyn tai yleisen toimintakyvyn näkökulmasta sekä kuntoutuksen asiakkaalle tuottamaa hyötyä.
- **Mittarien tuloksia ei tarvitse jatkossa lähettää Kelaan.**
  - Kyseessä on lyhyt ja kuntoutujan tilannetta selvittävä palvelu, jossa mittareita hyödynnetään osana asiakastyötä ja kuntoutuksen toteutuksen arviointia.

Kela|Fpa

Mittarit ammatillisessa kuntoutusselvityksessä

- Seuraavia mittareita käytetään:
  - **GAS-menetelmä**
  - Elämänlaatu: **WHOQOL-BREF**
  - Masennusoireiden vakavuusaste: **BDI-21** (Beck Depression Inventory), väestötutkimukseen soveltuva versio.
  - Työkyky-kysely: Kelan lomake **AKV 1**.

Kela|Fpa

Nostoja palvelukuvauksen liitteistä: 2027 alkavat palvelut

Palvelukuvauksen liitteet 1/2

- Palvelukuvaus on uudistunut
  - Liitteet korvaavat palvelukuvauksen yleisen osan.

- Kelan kuntoutuksen palvelukuvaukseen kuuluu 5 liitettä:
  - Liite 1 Yleiset vaatimuksen kuntoutuksen toteuttamiselle
  - Liite 2 Etäkuntoutus
  - Liite 3 Sovitun kurssin siirtäminen, peruminen ja vaihtaminen tarjouskilpailulla hankittavissa palveluissa **tai** Sovitun kurssin siirtäminen, peruminen ja vaihtaminen rekisteröitymismenettelyllä järjestetyissä palveluissa
  - Liite 4 Ammatti- ja tehtävänimikkeet
  - Liite 5 Kuntoutuspalvelun vaiheet, toimijat ja vaiheiden kestot

Kela|Fpa

Palvelukuvauksen liitteet 2/2

- Kelan kuntoutuksen palvelukuvauksessa ja siihen kuuluvissa liitteissä määritellään Kelan järjestämän kuntoutuksen sisältö ja sen laatuvaatimukset.
- Kuntoutuksen palvelukuvaukset sitovat palveluntuottajaa osana Kelan ja palveluntuottajan välistä sopimusta.
- Palvelukuvausta ja sen liitteitä sovelletaan samanaikaisesti Kelan järjestämän kuntoutuksen toteuttamisessa. Palveluntuottajan on noudatettava myös Kelan verkkosivuilla Kumppanit -osiossa kohdassa Kuntoutuspalvelut – Palveluntuottajille – Ohjeita palveluntuottajalle julkaistuja ohjeita.
- Palvelukuvaus on aina ensisijainen sekä liitteisiin että Kelan verkkosivuilla julkaistuihin ohjeisiin nähden.
- Palveluntuottaja on velvollinen ensisijaisesti noudattamaan voimassa olevaa kuntoutustoimintaa ohjaavaa lainsäädäntöä ja siinä mahdollisesti tapahtuvia muutoksia.

Kela|Fpa

Liitteiden ja verkkosivujen sisältökokonaisuuksia

Liitteiden ja verkkosivujen sisältökokonaisuuksissa on tietoa mm.

- kuntoutuksen toteutuksesta ja siihen liittyvästä yleisestä tiedosta
- asiakkaan henkilötietojen käsittelystä ja säilytyksestä
- etäkuntoutuksen toteuttamisesta
- dokumentaatiosta ja kuntoutuksen toteutukseen liittyvästä kirjaamisesta
- kuntoutuspalautteen laatimisesta
- henkilöstömuutoksista ja henkilöstön sijaisuuksista sopimuskauden aikana
- kuntoutuksen toteuttamisessa käytettävistä tiloista ja majoituksesta
- palveluntuottajan laatutyöstä, toiminnan seurannasta ja tarvittavista luvista sekä vakuutuksista
- hyödyn arvioinnista ja raportoinnista
- kuntoutuskustannusten laskutuksesta ja maksamisesta
- auditoinnista

Lisäksi liitteet sisältävät tietoa ammatti- ja tehtävänimikkeistä.

Kela|Fpa

Nostoja liitteistä 1/6

Palveluntuottajan ja palveluyksikön rekisteröinti

- Palveluntuottajan, joka tuottaa terveydenhuollon palveluja, on noudatettava sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaa koskevaa lainsäädäntöä (741/2023)
- Palveluntuottaja vastaa siitä, että palveluntuottaja ja palveluyksikkö on rekisteröity kyseisen lain edellyttämällä tavalla

Laadunhallinta ja toiminnan seuranta

- Sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain (741/2023) mukaisesti palveluntuottajan tehtävänä on valvoa palvelun laatua, asianmukaisuutta ja asiakas- ja potilasturvallisuutta
- Palveluntuottaja laatii omavalvontasuunnitelman ja omavalvontaohjelman sekä nimeää vastuuhenkilön lain edellyttämällä tavalla ja seuraa omavalvontaohjelman tai -suunnitelman toteutumista lain edellyttämällä tavalla

Nostoja liitteistä 2/6

Asiakkaalle laadittava kuntoutuspalaute

- Laaditaan Kelan lomakkeelle KU148, joka löytyy Kelan verkkosivuilta.
- Laaditaan viimeisen kuntoutusjakson päätyttyä.
- Palautteen on oltava Kelassa 2 viikon kuluessa viimeisen kuntoutusjakson päättymisestä.

Lyhyt kuntoutuspalaute toimitetaan

- asiakkaalle kuntoutuksen keskeytyessä tai toteutuessa useammassa kuin 1 jaksossa, jos tarvitaan kirjallinen dokumentti kuntoutukseen osallistumisesta ja sen edistymisestä
- Kelaan vain, jos asiakkaan kuntoutus on keskeytynyt tai asiakkaan kuntoutumiseen liittyy jotain erityistä tiedotettavaa Kelalle

Seurantapalaute

- Laaditaan, kun palveluntuottajan ja asiakkaan välinen viimeisin seurantayhteydenotto on toteutunut

Kela|Fpa

Nostoja liitteistä 3/6

Tilojen remontointi

- Palveluntuottaja ilmoittaa välittömästi tiedossa olevista kuntoutustilojen remonteista sekä korjaus- ja perusparannustöistä Kelaan
- Väistötilan tulee aina olla Kelan etukäteen hyväksymä

Ammatti- ja tehtävänimike -liite

- Päivitetty vastamaan nykyisiä koulutuksia ja vanhentuneet koulutusmäärittelyt on poistettu

Kela|Fpa

Nostoja liitteistä 4/6

Uusi asiakas (huom. vain rekisteröitymismenettelyllä järjestettävissä palveluissa)

- asiakas, jonka kuntoutuspäätös on astunut voimaan ko. kalenterivuoden aikana. Edellisenä kalenterivuonna voimaan tulleen kuntoutuspäätöksen saanut asiakas ei ole uusi asiakas, vaikka asiakkaan kuntoutuksen toteuttaminen alkaisi tai jatkuisi kuluvan kalenterivuoden aikana

Palveluntuottajalla on oltava asiakasta ja kuntoutukseen osallistuvaa läheistä varten seuraava vakuutusturva:

- Toiminnan vastuuvakuutus
- Potilasvakuutus
- Ryhmämuotoinen tapaturmavakuutus

Nostoja yleisestä osasta 5/6

Henkilöstön ensiapuvalmis

- Kaikilla asiakkaan kuntoutusohjelman toteutukseen osallistuvilla henkilöillä on oltava suoritettuna ensiavun peruskurssi (16 tuntia).
  - Ensiavun peruskurssi sisältää hätätilanteessa sekä tavallisimmissa sairaus- ja onnettomuustilanteissa tarvittavat käytännön perustiedot ja -taidot
- Henkilöllä on oltava voimassa oleva kurssitodistus peruskurssin suorittamisesta.
- Ensiapuvalmiutta voidaan peruskurssin jälkeen päivittää seuraavilla kursseilla:
  - Hätäensiapukurssi (vähintään 8 tuntia)
  - Ensiavun jatko- tai kertauskurssi (vähintään 8 tuntia)
  - Myös päivityskoulutuksista henkilöllä on oltava voimassa oleva kurssitodistus

Nostoja liitteistä 6/6

Allasturvallisuus

- Allasturvallisuudesta vastaa henkilö, joka on läsnä koko asiakkaiden altaassa tapahtuvan kuntoutuksen ajan. Vastuu voi olla joko asiakasryhmää ohjaavalla henkilöllä tai erillisellä allasvalvojalla, jos allasvalvoja valvoo nimenomaisesti vain kyseistä asiakasryhmää
- Allasturvallisuudesta vastaavalla henkilöllä on oltava suoritettuna Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto ry:n mukainen Trimmi-kurssi tai vastaavan pituinen ja sisältöinen kurssi
- Trimmi-kurssi (tai vastaava) täytyy suorittaa 4 vuoden välein
- Trimmi-kurssia (tai vastaavaa) ei tarvitse suorittaa siinä altaassa, jossa kuntoutus toteutuu
- Palveluntuottajan täytyy varmistaa, että allasturvallisuudesta vastaava henkilö osaa tarvittaessa pelastaa asiakkaan siitä altaasta, jossa kuntoutus toteutetaan
- Allastiloissa allasturvallisuudesta vastaava henkilö vastaa vain oman asiakasryhmänsä turvallisuudesta

Kela|Fpa

Kela|Fpa

Ratkaisutyön terveiset

Kuntoutuspäätöksen sisältö 1/2

- Kuntoutuspäätöksessä näkyy se vuorokausimäärä, joka asiakkaalle on myönnetty sekä vuorokausimäärän perusteella alla olevat päätöstekstit

- 11 vrk, kun myönnetään sekä alku- että jatkovaihe
  - *"Ammatillinen kuntoutusselvitys sisältää alkuselvityksen, joka kestää 2–4 päivää. Sen jälkeen voidaan tarvittaessa järjestää jatkoselvitys, joka kestää 2–8 päivää. Lisäksi kuntoutus sisältää yhden seurantayhteydenoton tai tapaamisen jatkoselvityksen jälkeen."*

- 4 vrk, kun asiakkaan ammatillinen kuntoutus on työeläkelaitoksen vastuulla
  - *"Selvityksemme perusteella ammatillisen kuntoutuksesi järjestämisestä vastaa työeläkelaitos. Tämän vuoksi ammatillisesta kuntoutusselvityksestäsi toteutetaan vain alkuvaihe, joka on 2–4 kuntoutuspäivää. Jatkovaihetta ei toteuteta."*

Kela|Fpa

Kuntoutuspäätöksen sisältö 2/2

- Kuntoutuspäätöksessä näkyy päätöksen voimassaoloaika
  - *"Päätös on voimassa 6 kk sen antamisesta alkaen."*

- Kuntoutuspäätökset lähetetään palveluntuottajille pääsääntöisesti suojatulla sähköpostilla.

- Kela alkaa tekemään uuden palvelukuvauksen mukaisia kuntoutuspäätöksiä 1.1.2027 alkaen.

Tiedoksi: Kuntoutuspäätöksen liitekirje asiakkaalle

- asiakkaan ammatillisen kuntoutuksen –kuntoutuspäätöksen liitekirje on päivitetty
  - palveluntuottajalle ei lähetetä liitekirjettä päätöksen mukana
- liitekirjeen tavoitteena on
  - motivoida asiakasta kuntoutukseen osallistumiseen alusta alkaen
  - informoida asiakasta tulevasta kuntoutuksesta ja kuntoutuspalvelun sisällöstä
  - on tiedottaa asiakkaalle, miten hän valmistautuu kuntoutuksen palveluntuottajan yhteydenottoon
- liitekirje sisältää
  - tietoa kuntoutuksen tarkoituksesta, sisällöstä, kuntoutusrahasta, matkakorvauksesta

Kela|Fpa

Kuntoutuksen aikainen majoitus

- Vain osalla palveluntuottajista on majoitusmahdollisuus
- Kelan verkkosivujen palveluntuottajahaussa näkyy tieto, onko palveluntuottajalla majoitusmahdollisuus
- Asiakas ilmoittaa kuntoutusta hakiessaan majoitustarpeensa
  - Hakemuslomakkeessa on kysymys majoituksesta
- Huomioitava, että majoitus edellyttää aina perusteltua syytä esim. pitkää välimatkaa.
- Kuntoutuspäätökseen on kirjattu, jos asiakkaan päätös sisältää majoituksen
  - *"Kuntoutuksesi sisältää palveluntuottajan järjestämän majoituksen."*
- Jos majoituksen tarve ilmenee vasta kuntoutuksen aikana, ottaa palveluntuottaja yhteyttä Kelaan ja neuvottelee asiasta.
  - Jos palveluntuottajalla on majoitusmahdollisuus ja asiakkaan majoituksen tarve perusteltu, asiasta sovitaan Kelan kanssa. Uutta kuntoutuspäätöstä ei tämän vuoksi anneta ellei palveluntuottaja vaihdu.

Kela|Fpa

Tilanteet, joissa palveluntuottajan tulee olla välittömästi yhteydessä Kelaan

- Palveluntuottaja ei saa asiakkaaseen yhteyttä ja kuntoutus ei käynnisty
- Palveluntuottaja on saanut yhteyden asiakkaaseen sopiakseen kuntoutuksen aloittamisesta, mutta asiakas ei halua aloittaa kuntoutusta tai ei ilmesty sovitulle kuntoutusajalle eikä kuntoutus siten käynnisty
- Kuntoutus on käynnistynyt, mutta palveluntuottaja ei saa enää asiakkaaseen yhteyttä, asiakas ns. katoaa
- Asiakkaan tilanteessa tapahtunut muutos, joka vaikuttaa kuntoutuksen toteuttamiseen
- Toteuta asiakkaan kuntoutus palvelukuvauksen mukaisesti. Aina on keskusteltava Kelan kanssa, jos kuntoutuksen toteuttaminen vaatii yhteistä tulkintaa

Kun tarvitset yhteyden Kelaan asiakkaan asiassa

Soita:

- Kuntoutuksen viranomaislinja 020 692 235 ma-pe klo 9-15
- Kuntoutuksen palvelunumero 020 692 205 ma-pe klo 9-16

Kela|Fpa

Kela|Fpa

Kuntoutusraha

Miten palveluntuottajana toimit, että kuntoutukseen osallistuvan asiakkaan kuntoutusraha maksetaan oikein ?

Toteuta kuntoutus palvelukuvauksen mukaisesti

Laadi asiakkaalle osallistumistodistus ohjeen mukaisesti **jokaisesta** jaksosta, tapaamisesta, yksittäisestä kuntoutus- tai etäkuntoutus-päivästä

Jos osallistumis-todistuksessa ilmoitetut tiedot muuttuvat, laadi asiakkaalle uusi osallistumistodistus

Ilmoita muutoksista viipymättä Kelaan

Kuntoutuspalvelut ohjeita- palveluntuottajille osiosta löydät ohjeet Miten toimin, jotta kuntoutukseen osallistuvan asiakkaan kuntoutusraha maksetaan oikein

Kela|Fpa

Kuntoutusrahan hakeminen

Näin haet kuntoutusrahaa

Asiakas voi hakea kuntoutusrahaa

- asiointipalvelu OmaKelassa
- lomakkeella KU112 (kuntoutusraha)
- tarvittaessa hakemus voidaan vastaanottaa Kelassa myös suullisesti
    - Liitteet voi toimittaa OmaKelassa

- Kuntoutusrahan hakuaika on 6 kuukautta

  Näin haet kuntoutusrahaa | Henkilöasiakkaat | Kela

Kuntoutusrahan myöntämisedellytykset

Kuntoutusrahan yleiset myöntämisedellytykset

- Asiakas on 18–67-vuotias
- Asiakas on estynyt tekemästä työtä koko- tai osapäiväisesti kuntoutukseen osallistumisen vuoksi **ja** kuntoutuspäivä kestää vähintään 4 h matkoineen
- Kuntoutuksen tarkoituksena on asiakkaan työelämään pääsy, sinne palaaminen tai työelämässä pysyminen
- Kuntoutuspäätös on tehty Kelan kuntoutuslaissa mainitulla perusteella
- Kuntoutus täyttää kuntoutustoiminnalle yleisesti asetetut vaatimukset

Kela|Fpa

Kuntoutusrahan määrä

Kuntoutusrahan määräytyminen

- Perustuu vuosituloon
    - Jos tuloja ei ole tai ne ovat vähäisiä, on kuntoutusrahan määrä vähintään vähimmäismääräinen
    - Asiakas voi arvioida kuntoutusrahan määrän Kelan verkkosivuilla kuntoutusrahan laskurilla
- Vuonna 2027 kuntoutusrahan vähimmäismäärä on 31,99 e/pv
    - Asiakas voi saada vähimmäismääräisen kuntoutusrahan lisäksi myös harkinnanvaraista ylläpitokorvausta 9e/pv, jos kuntoutukseen osallistumisesta aiheutuu asiakkaalle ylimääräisiä kustannuksia (esimerkiksi matka-,vaate- tai jalkinekustannuksia)

Kuntoutusrahan maksaminen

Kuntoutusraha turvaa toimeentuloa kuntoutuksen aikana

Maksetaan

- Omavastuuajan jälkeen (Kelan ammatillisessa kuntoutusselvityksessä 1 pv)
- Kuntoutukseen osallistumisen ajalta jokaiselta arkipäivältä (= 6 arkipäivää/viikko) kuntoutusjakson jälkeen
  - Kun selvitys kuntoutukseen osallistumisesta on saatu Kelaan (yleensä osallistumistodistus)
  - Asiakas voi toimittaa osallistumistodistuksen Kelaan OmaKelassa

Ennakonpidätys

- Henkilökohtaisen veroprosentin mukaan
- Kuitenkin vähintään 25%, ellei muutosverokorttia etuutta varten ole esitetty
- Ylläpitokorvaus on veroton

Kela|Fpa

Kuntoutusraha ammatillisen kuntoutusselvityksen ajalta

Kuntoutusrahaa voi saada

- Alku- ja jatkoselvityksen ajalta, enintään 10 kuntoutuspäivää
- Seurantatapaamisen ajalta, jos asiakas on
  - Kuntoutuksen alkaessa työelämän ulkopuolella
  - Kyseessä on 7a § myönnetty kuntoutus
  - Työelämässä ja kuntoutuksen kesto 4h matkoineen.
- Odotus- ja väliajoilta, kun se on tarpeellista **sekä** ammatillisen kuntoutuksen etenemisen **että** toimeentulon turvaamisen kannalta.
  - Kuntoutusjaksojen välisiltä ajoilta

Kuntoutusrahaa ei voi saada

- Ennakkoyhteydenoton ja seurantayhteydenoton ajalta
- Seurantatapaamisen ajalta, jos asiakas on
  - Kuntoutuksen alkaessa työelämässä ja kuntoutuksen kesto alle 4h matkoineen

Kela|Fpa

Kela|Fpa

1.11.2026 alkava sopimuskausi

Suunnittelija Satu Halme
Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö, hankinta- ja sopimushallintaryhmä

Onnistunut sopimuskausi syntyy yhteistyössä

- Yhteinen tavoite on varmistaa kuntoutuspalvelujen laadukas ja sujuva toteutuminen koko sopimuskauden ajan.
- Palveluntuottaja vastaa siitä, että palvelu toteutetaan sopimuksen mukaisesti.
- Ennakoiva yhteydenpito ja avoin yhteistyö auttavat ratkaisemaan tilanteet sujuvasti sopimuskauden aikana.
- Sopimuskauden aikana palveluntuottaja on yhteydessä Kelan hankinta- ja sopimushallintaryhmään kaikissa sopimukseen liittyvissä asioissa.

Kela|Fpa

Milloin olla yhteydessä Kelaan?

Ota yhteyttä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, esimerkiksi tilanteissa joissa:

- Palveluntuottajalle on tulossa sopimukseen vaikuttava muutos (esim. yritystoiminnassa tapahtuva muutos)
- Palvelun toteuttamiseen liittyy haasteita (esim. henkilöstö ja tilat)
- Palvelu ei toteudu palvelukuvauksen mukaisissa määräajoissa (esim. kuntoutuksen aloitus)

Kela|Fpa

Miten olla yhteydessä Kelaan?

- Palveluntuottajan vastuulla on ottaa tarvittaessa yhteyttä Kelan hankinta- ja sopimushallintaryhmään.
- Yhteydenotot lähetetään osoitteeseen: kuntoutus_sopimushallinta@kela.fi

Yhteydenoton tulee sisältää seuraavat tiedot:

1. Mitä sopimusta/sopimuksia yhteydenotto koskee
2. Yhteydenoton syy
3. Onko asialla vaikutusta asiakkaan kuntoutuksen toteuttamiseen
4. Onko asialla vaikutusta palvelun tuottamiseen

Kela|Fpa

Yhteystiedot

Palveluntuottajien yhteydenotot ensisijaisesti sähköpostilla

1. Kelan kuntoutuksen palvelukuvauksiin ja niiden tulkintaan liittyvät kysymykset: **kuntoutus_palvelukuvaukset@kela.fi**
2. Rekisteröitymiseen tai rekisteröitymisjärjestelmään vietäviin tietoihin liittyvät kysymykset **kuntoutus_sopimushallinta@kela.fi**
3. Kuntoutuspalvelujen sopimuskauden aikaisiin muutoksiin, kuten esimerkiksi palveluntuottajan rakenteelliset muutoksiin, tilojen muutoksiin ja laskuttajan muutoksiin, sekä vakaviin tapaturmiin liittyvät ilmoitukset: **kuntoutus_sopimushallinta@kela.fi**
4. Rekisteröitymisjärjestelmään ja tunnistautumiseen liittyvät tekniset kysymykset: **kuntoutus_jarjestelmat@kela.fi**

Kela|Fpa

Hyvää alkavaa sopimuskautta!

Kela|Fpa